

TELEGRAFUL ROMÂN

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiiu la expeditorul foiei, pe afară la c. r. poste cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate către expeditorul. Prețulu pnenumeratiunei pentru Săbiiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 28.

ANULU XXII.

Săbiiu în 1123 Aprilie 1874.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. lera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țier. streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se plătesc pentru întâia ora cu 7 cr. sîrulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sinodulu archidieceșanu.

Siedinti'a I.

(în 7 Aprilie.)

Dupa servitiulu ddieșcu, la care se celebră chiamarea S. Spiritu în biserică din cetate cu hramulu „Schimbarea la fatia” s'au adunatu deputatii sinodali în sala seminarului archidieceșanu, destinata pentru siedintiele sinodali.

Deputatulu Par. Archimandrita și Vicariu archiepescu Nicolau Pope'a propune deputatiloru adunati a se prezenta în corpore la Escelenti'a Sea Inaltu Presăntitulu P. Archiepiscopu și Metropolitu Procopiu invitandu-lu la deschiderea siedintiei.

În urmarea acestei propuneri toti deputatii prezenti se infatisădia înaintea Inaltu Escelentiei Sele Par. Archieppu și Metropolitu Procopiu sub conducerea Par. Archimandrita N. Pope'a, care descopere Escelentiei Sele scopulu infatisării deputatiloru, salutandulu în numele sinodului (pe Escelenti'a Sea Metropolitu) cerendu binecuventarea archiereșoa preste deputatii și invitandulu la deschiderea siedintiei.

Escelenti'a Sea Par. Archieppu și Metropolitu amintindu ca în rogaciunile sele ferbinti de adă invocatu spiritulu sântu preste deputatii și saluta și binecuvintăza pe acesti'a, și apoi concomitatu de deputatii sinodali intra în sala seminariale și ocupa presidulu.

Presidulu desemnăza de notari ad hoc pe deputatii Dr. Ilariu Puscariu, Rubinu Patiti'a și Ioanu Candrea, cari dupa ce-si ocupa locul Escelenti'a Sea P. Archieppu și Metropolitu deschide siedinti'a sinodale prin cuvintarea următoare:

„Venerabile Sinodu archidieceșanu!
„Domniloru deputatii!

„În urmarea dispositioniloru Statutulu nostru organicu, ne-amu adunatu domniloru! astadi la siedinti'a anuala a Șinodulu nostru archidieceșanu.

„Din anima curata și plina de iubire și dragoste pentru voi, Iubitiloru! Ve saluteza la luminata Serbatore a invierii Domnulu cu cuvintele bisericești: „Christosu au inviatu!”

„Domniloru și fratiloru! Agendele sesiunei prezente sunt și stau în legatura și neșu cu agendele sesiuniloru trecute. — Senatele respective ale consistoriulu archid. sunt îndrumate, și au și pregatitu referadele sele.

„Apucandu-ne astadi de lucru, ce ni stă înainte, implinescu din parte-mi datoriti'a deregatoriei mele, rogandu-ve și provocandu-ve că în dragoste frateșca și buna contielegere sa lucrămu toti cu unu gându și cu o anima la radicare și stabilirea institutiuniloru noastre bisericești basate pe canone și corespunditorie dispusetiuniloru Statutulu nostru organicu.

„Presupunendu ca nu este de prisos, din contra se arata necesitat-a, a atinge pe scurtu agendele sesiunei prezente, mi iau voia a le petrece pe scurtu și cam fugitive.

„Regularea parochieloru și dotarea preotiloru seraci, cu care Consistoriulu archidieceșanu este insarcinata, s'a realizatu încatu-va, mai vertosu și cu deosebire la ocuparea și indeplinirea parochieloru vacante.

„Înse lips'a cea mare, ce acum se arata pretotidenea, au impededatu și la noi o lucrare mai energica și mai estinsa în trebile noastre bisericești.

„Consistoriulu nostru archidieceșanu vedindu și simtiendu lips'a acest'a, cu care mai vertosu preotii și bisericelē nō-

stre aveau a se luptă, au asignatu și au estradatu acelor'a ajutoarele posibile din fondurile respective.

„Educationea și luminarea poporulu este domniloru! în tempulu prezentu trebuinti'a principala, și cea mai salutaria; și acesta educatione și luminare are a o midiloci în deobsce școl'a, — invetiamentulu publicu.

„Fiindu ca trebile și agendele consistoriulu nostru mai vertosu a senatulu școlaru inca sunt putienu cunoscutu, pentru aceea nu mi se va luă în nume de reu, deca nu sum în stare a ve dă o icōna adeverata a invetiamentulu nostru popularu. — Senatulu școlaru este insarcinat cu referad'a trebiloru școlare.

„Nu potu inse a nu-mi esprima cu ocaziunea acest'a simtirile mele cele caldurōse, și doriti'a cea mai ferbinte, că tinerimea noastră din școlele normale și din gimnasie precum și tinerimea academica și pedagogico-clericale sa fia condusa pe calea cea buna, și sa fia ferita de calea cea ratecita.

Pentru acest'a nu potu destulu a recomandă povetitoriloru, invetiatoriloru, profesoriloru, și parintiloru conducerea buna și custodierea tinerimei, căci domniloru! dupa cuvintele strabunulu și laureatulu poetu romanu Horatiu: „Juvēnis custode remoto, cernens in vitium flecti, monitoribus asper, utilium tardus provisor.”

„Fundatiunile archidieceșane, prin cari se conditiunēza progresarea intelectuala a clerulu și poporulu nostru credinciosu, se pusera de fericitulu în Domnulu antecesorule meu pe baze tari și sanetose; și noi sa zidimu mai departe pe bazele acestea, căci atunci înaintarea noastră și a urmatoriloru nostri va fi asigurata.

„Epitropi'a archidieceșana va prezenta Venerabilelu Sinodu starea fonduriloru noastre și domniele vōstre ve veti convinge împreuna cu mine, ca acelea prin administratiune buna esacta și sincera se afla în imbucuratori'a crescere și înflorire.

„Domniloru și fratiloru! Declarandu siedinti'a prezenta a sinodulu nostru anuala de deschisa ve rogu Iubitiloru! că în pertractările și debaterile vōstre în sesiunea prezenta sa aretati intru credinti'a vōstra fapte bune sciintia; în sciintia înfrenare; iera în rebdare buna crestinatate; în crestinatate iubire de frati; iera în iubire de frati dragoste. Pentru aceea, fratiloru! nevoiti-va, că sa faceti adeverata chiamarea și alegerea vōstra, căci acest'a facendu nu ve-ti gresi nici odata. II Cap. versu 5—12.

„Darulu Domnulu nostru Iisusu Christosu, și dragostea lui Dumnediū Tatalu, și împreunarea Sântulu Duhu, sa fia cu voi cu toti. Aminu.”

Cuvintarea de deschidere a Escelentiei Sele se primescu din partea membriloru sinodali cu eschiamatiuni vii de „Sa traiēșca!”

Presidulu declara dupa acest'a siedinti'a de inchisa anuciandu siedinti'a următoare pe mănē 8 l. c. la 10 ore ante de amēdi.

Siedinti'a II. tienuta în 8/20 Aprilie 1874.

Escelenti'a Sea Par. Archiepiscopu și Metropolitu deschidendu siedinti'a la 11 ore ante meridiene și constatandu-se capacitatea sinodulu de a aduce concluse valide provōca pe notariulu I. Candrea sacetēșca protocolulu siedintiei premergătorie, care se autentica.

Esc. Sea dlu presiedinte constatēza ca agendele sinodulu prezinte se afla

în parte indigitate prin sinodele trecute, și cere dela atotu potintele, că sa lumineze pe membrii sinodulu pe calea cea drepta dorindu că cu totii în buna contielegere și concordia sa înaintămu causele noastre bisericești, căci „concordi'a res parvae crescunt discordia maximae dilabuntur.”

La ordinea dilei vine constituirea biroului, și se primescu cu unanimitate notarii din sesiunea trecuta și pre d'rat'a acestui sinodu întregindu-se nume-rulu prin dep. Olariu în locul dep. Rosiescu.

Totu asiă se realegu comisiunile din sinodulu trecut, și anume comisiunea bugetaria, școlara, pentru arondarea protopresbiteratelor, regularea parochieloru, pentru bugetulu casei, pentru propuneri, cea verificatori'a, comisiunea pentru elaborarea unui proiectu de procedura în cause matrimoniale și disciplinari. — Acestea comisiuni s'au întregitu cu alti membrii în locul celor ce au abdisu fiindu alesi în mai multe comisiuni.

Presidulu prezentēza raportulu cons. archid. despre repausarea Esc. S. Archieppulu și Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a împreuna cu dispositiunile consist. arch. întreprinse fatia cu lasamentulu inaltulu defunctu.

Dlu dep. Almasianu din motivu, ca acestu raportu este de o mare însemnătate, face motiune, că sa se cetēșca acestu raportu. — Acest'a propunere primindu-se cu unanimitate, raportulu se cetēșca prin par. Protosincelu Dr. Il. Puscariu că notariu, care cu cea mai profunda tacere și încordata atentiune fu ascultatulu din partea sinodulu.

Escelenti'a Sea presiedintele luandu cuvintulu la finea cetirei acestui raportu, cu ochi plini de lacrimi constatēza, ca meritele Inaltu defunctulu Archieppu și Metropolitu Andreiu precum și binefaceri-le, sunt atātu de mari importante și folositorie pentru biserică noastră încatu se afla obligatu din inima curata a esprime cuvintele: „Fia-i tierân'a usiōra și memori'a eternă.”

Sinodulu cu pietate repeindu cuvintele din urma și manifestēza prin sculare condolenti'a sea pentru pierderea cea însemnata a ilustrulu barbatu alu bisericești noastre.

Dlu dep. Dr. Mesiotu: Raportulu care s'a cetitu este de o mare însemnătate și cuprinde în sine 3 impartasiri, care escitēza în animile noastre sentimente de dorere și bucuria.

O durerōsa impartasire este aceea despre trecerea din viața a inaltulu și multu meritulu barbatu alu bisericești noastre a Archieppulu și Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a. — A două impartesire cuprinde în sine dispositiunile, pe cari le-au întreprinsu cons. archid. dupa repausarea Archieppulu și Metropolitu Andreiu. A treia impartesire din raportulu cetitu tractēza despre implinirea scaunulu metropolitianu devenitu vacantu prin Presănti'a Sea parintele Procopiu, actualulu nostru Archieppu și Metropolitu.

Constatandu ca cunoscutu ni suntu tuturor faptele meritulu barbatu în Domnulu defunctu, credu ca din inim'a tuturor membriloru sinodulu vorbescu, deca propunu: 1) sa se esprime protocolarmente votu de adena durere pentru pierderea cea sentietoria a marelui barbatu; 2) și fiindu ca cons. arch. au condusu spre multamirea generale în tempulu intercalare afacerile archidieceșei noastre, sa i se esprime recunoscinti'a pentru ostenele sele în acest'a privintia; 3) sentiulu nostru de bucuria,

alu tuturor, ca atotu potintele au binevoitu a se îngriji, că scaunulu archiepescu și metropolitianu devenitu vacantu în tempulu celu mai scurtu, sa se ocupe cu barbatulu doritulu și increderei nōstre, care impreuna cu repausatulu Archieppu în armonia au lucratu pentru recastigarea drepturiloru bisericești noastre, sa-lu esprimămu protocolarmente, dandu totu odata Esc. S. actualelu nostru Archieppu și Metropolitu votu de deplin'a nōstra încredere (sa traiēșca neînterupte).

Iera pentru cele ce se cuprindu în raportu mai departe, propunu sa se alege o comisiune deosebita, carea sa constea din 9 membrii.

Esc. S. dlu presiedinte, în cuvinte parintesci multamiescu pentru sentimentele descoperite, presupunendu ca ele isvorescu din animile sinodulu întregu, afirma ca se va nisui a corespunde chiamării sele și va justifică încrederea pusă în trensulu. (Sa traiēșca!)

Primindu-se propunerile dlu dep. Mesiotu cu unanimitate siedinti'a se suspende pe 5 minute pentru de a se putē face o combinatiune pentru membrii ce voru sa fia alesi în comisiunea din cestiune.

Dupa redeschiderea siedintiei la propunerea presied. se alege comisiunea propusa din urmatorii membri Pope'a, Mesiot'a, Cav. Puscariu, Hanea, Borci'a, Schiau, Bolog'a, Almasianu și Boiu. —

Presidulu prezentēza mai departe, raportulu cons. arch. despre regularea parochieloru, despre starea fonduriloru archidieceșane precum și speșele intrate la presidio și anume recursulu comitetulu bis. din Vorumblohu, pentru unu ajutoriu spre scopulu zidindei școlē; a comunei bis. din Sien'a, pentru a castigă unu ajutoriu spre zidirea unei bisericești; rogarea comunei Drimbariu pentru de a fi arondata la protopresbiteratulu „Albeiluliei.”

Representatiunea sinodulu parochialu din comuna Hepri'a, pentru de a fi comuna arondata la protopresbiteratulu „Albeiluliei.”

Rogarea preotulu Atanasiu Onitiu pentru aplacidarea unui ajutoriu. —

Atātu rapōrtele cons. cătu și petitiunile intrate se transpunu resp. comisiuni.

Deputatii nou alesi: Par. asesoru Nic. Cristea în cerculu IX cler.; d. procuroru fiscalu de statu Ant. Schiau în cerculu XIX laicu; Simeonu Piso în cerculu XX și prezenta credintiunile lor.

Siedinti'a se radica la 1 1/2 ora anonciandu-se cea mai de aproape pe mănē la 9 ore antemeridiene. —

Siedinti'a a III din 9/21 Apr. 1874.

Inceputulu la 10 ore înainte de amēdi.

Presidulu ordinariu. Notari: Miheltianu și Moldovanu.

Protocolulu siedintiei premergătorie se autentica.

Presidulu prezentēza raportulu cons. arch. senatulu școlasticu privitoriu la starea școliloru noastre confessionali, care se transpune comisiunei școlari. —

Urmēdia apoi presentarea mai multoru esibite intrate la presidulu sinodale, precum rogarea comunei Helmeagu pentru unu ajutoriu din fondulu bisericeșiloru seraci; cererea de concediu a dep. Danciu; rogarea ases. cons. M. Lazaru pentru acordarea unui adavsu la salariulu seu; rogarea comunei bis. dearse Dobr'a pentru aplacidarea unui ajutoriu; rogarea comunei bis. Clusiu pentru unu ajutoriu; rogarea comunei bis. Ocolisulu mare et cons. în caus'a arondării precum și credintiunile a unoru deputatii nou alesi.

— Intratele acestea se impartiescu respectivelor comisiuni. —

Dep. Bolog'a luandu cuventulo, aduce la cunoscutia sinodului arch. ca comisiunea emisa pentru verificarea membrilor, a caroru credentiale s'a prezentat s'a constituita alegandu pre densulu de presedinte si pre dep. Siandru de referinte, care este gat'a a refera despre acestu obiectu.

Dep. Branu asemenea face impartasire ca comisiunea emisa in caus'a regularei parochieloru s'au constituitu, alegandu pre d-sea de presedinte si pre dep. M. Branice de referinte; fiindu si gat'a cu o propunere formale postesce a se pune la ordinea dilei. —

Dep. Pope'a, ca presedinte alesu alu comisiunei bugetarie si alu comisiunei privitoare la lasamentul Escel. Sele repausatului Archieppu si Metropolitu, constata ca in prim'a comisiune este alesu dep. Filipescu si in a dou'a comisiune Dr. Borci'a de referinte. —

Dep. Boiu notifica sinodului ca comisiunea scolara s'a constituitu si l'au alesu pre densulu de presedinte si pre dep. Miheltianu de referinte.

Dep. N. Cristea constat'ca ca si comisiunea pentru propuneri este dej'a constituita si d-sea este alesu de presedinte si dep. Pred'a de referinte.

Tote acestea impartasiri se iau spre sciintia.

La ordinea dilei se pune raportulu comisiunei verificatorie: Referintele dep. Siandru constatandu, ca asupr'a alesiloru deputati N. Cristea A. Schiau si S. Piso nu s'a insinuat nici una protestu si fiindu actele in ordine buna se propunu din partea comisiunei toti trei spre verificare. — Se primescu sub eschiamari de „sa traiasca“ de verificati.

Asemenea se primescu propunerea comisiunei, ca prin Ven. cons. arch. sa se recerce dlu comisariu cons. Dr. Av. Tincu a da deslusiri asupr'a raportului seu subsemnatu cu actulu de alegere, caci afirmariile d-sele, ca protocolulu din comun'a Sibotu aru fi falsificatu, nu sustau, caci protocolulu sinodului paroch. elect. din Sibotu, dovedesce logm'a contrariulu afirmatiuniloru d-sele, caci s'a votatu si alesu numai unu deputatu si nu trei deputati. — In candidatura s'a pusu ce e dreptu 3 individi, ca sa nu se imprascia voturile, si din cei trei candidati au intronitu tote voturile dlu S. Popu.

Presidulu pune la ordinea dilei raportulu comisiunei pentru regularea parochieloru. —

Referintele acestei comisiuni dep. Branice, dandu cetire referadei comisionali, constata, ca comisiunea inainte de a-si face raportulu seu, in meritulu obiectului, se vede necesitata a recerca pre prea Ven. sinodu archid. ca ael'a sa dispuna a i-se impartasi din partea Cons. archid. fara intardiare actele relative, la ceea ce au lucratu Ven. Cons. arch. in anulu espi-ratu pre temeulu conclusulu sinodului arch. Nr. prot. 117 din anulu 1873 si a dispositiuniloru provisorie pentru regularea parochieloru, pentru ca sa se poa vedea anume si apriatu, ca 1. cate parochii au devenitu vacante in anulu trecut? 2. Cate parochii s'a intregitu cu parochii ori'administratori? 3. Cate parochii s'a redusu? 4. Incate parochii s'apututu efectui in-bunatatirea sortii preotiloru prin reducerea numerulu preotiloru seu prin aflarea de mediloe noue?

Ne mai fiindu alte obiecte pregatite de a se pune la ordinea dilei siedinti'a se redica la 11 ore prefacandu-se la propunerea dep. cav. de Puscariu in conferinti'a confidentiala. —

Din acesta comunicamu ca doua obiecte s'au luat inainte. — Unulu fundatiunea fericitulu Em. Gojdu si altulu spe-sele dep. arch. dela congresulu electivu, cari nu s'a potutu acoperi prin colectele facute. — Nu vomu fi indiscreti deca spunemu ca Esc. S. Presantitulu si luminatulu nostru Archieppu si Metropolitu au declarat sub sgomotose aplause, se „traiesca Esc. S.“, ca deficitulu insemnatu la o mia de florina lu va acoperi Ex propriis. —

Comisiunile esmise s'a adunatu dupa

amedi tote la siedintia si loca ne intreruptu la resolvirea obiectelor ca sa poa sinodulu curendu inchieia siedintiele.

S i e d i n t i ' a IV din 10 Aprile a fostu un'a dintre cele mai placute. Dupa indalinat'a autentificare a protocolului si anunierea incurselor a raportatu comisiunea ad hoc la raportulu consistoriului archidiececanu despre mortea Marelui Archiepiscopu si Metropolitu **A n d r e i u**, despre administratiunea interinale a archidiecesei de Vicariulu archiepescu Archimandritulu **N. P o p e ' a** si de consistoriulu archidiececanu, despre alegerea si ocuparea scaunulu veduvitu de catra Inaltu Presantia Sea Archieppulu si Metropolitulu actuale. Raportulu acest'a in cea mai frumoasa concordia se primi, in tote partile sele, unanimu de sinodulu archidiececanu.

Totu in siedinti'a de adi se primi si proiectulu de arondarea protopresviteratelor.

Despre tote aceste mai pre largu cu alta ocaziune.

De pre galeri'a Sinodului archidiececanu gr. or. din 1874.

Inca din timpurile cele mai vechi a bisericeii crestine exista adunariile bisericesci seu sinodele. Invetiati seu betrani, adeca reprezentantii poporulu se adunau, ca sa se consulteze despre intielesulu invetiaturei crestine si prelucrarea dispusiuniloru necesarie pentru efectuarea prescrielor a acelei'a.

Decisionile acelor sinode aveau valore pentru tote comunitatile crestine. — Spre convingere potu servi cele, ce cettimu in Papele Apostoliloru cap. 6 si 15.

Biserici'a nostra restaurata si recon-solidata pre aceleasi base, amesuratu institutiuniloru sele genuine, si in anulu acest'a s'a intronitu in sinodulu archidiececanu.

Luandu in consideratiune atatu impregiurariile nu prea favorabile, intre cari se afla biserici'a si scol'a, — acesti doi factori datatori de vietia ai poporulu nostru — catu si cestiunile grave si de mare insemnatate, ce suntu de a se resolya in sesiunea presenta, — inca Sambata inainte de dnu'a fipsata pentru inceperea siedintieloru sinodali, la sparinti'a caroru-va deputati, totu omulu se legana in firm'a si dulcea sperantia, ca in anulu acest'a voru participa — dora pana la unulu — toti 60 deputatii sinodali la resolvirea cestiuniloru ponderose, ce obvinu la sinodulu din acestu anu!

Preotii, invetiatorii si poporulu, 'si alesera barbati, cari sa represinte interesele sele, seu mai bine, cari sa faca nisce dispusiuni salutari, sa le dee nisce norme, dupa cari mai usioru sa poa conclura imprumutatu unulu pentru radicarea si bunastarea celui-laltu si viceversa.

Acesti'a nu cutriara tempulu — participandu la alegerea loru, nici bani facendu-le diurne, increduti in alesii loru.

Si ore unii, seau mai bine disu o parte prea mare nu abuseza de acesta incredere?

In Dominec'a s. Ap. Tom'a, candu dupa prescriesele sacrei nostre religiiuni se facu invocarea santului Duchu preste membrii sinodului, nu erau decatu vre-o 27 presentii. — Vedeamu pre multi, ce nu erau de fatia.

Cei mai multi erau la ale sele, crediendu fia-carele, ca pre alti nu-i domineza indiferentismulu asiá tare ca pre elu. — Nu asiá fecera cei mai de demultu ai bisericeii.

Dupa finirea servitiului ddiեսcu urmá cá si sinodulu sa-'si incepa agendele sele. Ce sa-'si dica acei'a cari erau de fatia, si ce simtieminte o sa se produca in animile celoru, cari erau absentii, candu sci, ca se intempla ca siedinti'a abiá deschisa trebuí iera sa se radice din cauza, ca numai vre-o 29 insi potura schimbá cuventu cu list'a deputatiloru, si si dintre acesti'a vre-o 10 ori 12 erau din locu.

E de insemnatu si aceea, ca suntu unii deputati in Archidiececa, cari de

cati-va ani nu participara nici decatu la sinodu. E bine de ce ia cine-va atata sarcina, cata nu o poe seu nu voiesce a o suportá? Cum poe cine-va declina dela implinirea datorintei sele fara motive justificatorie? Ore va ave ce-va insemnatate conclusulu sinodului archid. din 1873 punctulu protoc. 43? Poporulu 'si va poe afla si de acei omeni, cari sa se intereseze de densulu, si pentru densulu nu e totu un'a, deca deputatulu seu participa seu nu la sinodu!

In siedinti'a II-a se alesera comisiunile necesarie prescise de Regulamentulu internu.

Intre parantese e de a se aminti, ca in acesta siedintia unu domnu deputatu, dealtmintrea mare iubitoriu de progresu si tare doritoriu de nobilisarea junimei studiöse, facu „extra sessionem“ o propunere, pre carea o potea omite pentru unu locu mai acomodat.

In siedinti'a III in 9 Aprile. Dupa deschidere si dupa autentificarea protocolului siedintiei premergatorie, se aduce la cunoscutia, din partea presedentiloru comisiuniloru diferite, constituirea acelor'a, si ca dej'a acelea si-au inceputu lucrariile sele. Cu putiene exceptiuni, provenite parte din neprezentarea deputatiloru, parte din ingreunarea prea mare a unoru deputati, cari figuraza cate in doue comisiuni — membrii acelor'a au ramas cam totu cei din anii trecuti.

Dintre comisiuni — cea verificatoria, fiindu gat'a cu raportulu seu, acest'a se pune la ordinea dilei, si deputatii alesii de nou in cercurile vacante, cari si-au prezentatu credentialele se verifica.

Cu acesta ocaziune, s'au adusu inainte si nisce agravari radicate asupr'a consistoriului archid. din partea comisariulu scrutatoriu cons. Dr. Avraamu Tincu, in cerculu de alegere alu Orastiei; cari afirmatiuni a d-lui, pana acum se vedu din acte, si stau cu totulu in contradicere cu actele respective, ba chiaru cu raportulu d-sele relativu la resultatulu alegerei, — din care cauza s'au reprobatu din partea comisiunei verificatorie, si acest'a a facutu propunerea carea s'a si primitu ca, adeca dela resp. dnu comisariu sa se cera deslusiri pentru motivulu ce l'a indemnatu la agravariile aceste.

Motivulu de altmintrea adusu de d-sea, fatia cu consistoriulu nu este intemeiatu. De ore-ce consistoriulu nu are voia a se mesteca in meritulu alegeriloru de deputati, decatu ca se o escrie iera censurarea acelei'a e treb'a sinodului. —

Deputatulu alesu s'a verificatu. —

Alta comisiune — nefiindu gat'a cu lucrariile, comisiunea pentru regularea parochieloru si dotarea preotiloru, prin referintele seu, a indreptatu rogarea catra sinodu a dispune ca consistoriulu sa-i predee actele relative la caus'a acest'a — care impregiurare poe a se delaturá, deca din partea respectivei comisiuni se cerea actele respective — afara de raportulu consistoriulu, — fara forme cari potu amaná caus'a; caci notariatulu trebuie sa faca o espeditiune acum din partea sinodului, consistoriulu fiindu asiá scrupulosu in forme precum a fostu comisiunea, va trebui sa se convóce la siedintia, apoi sa insarcineze pre unu referinte seu o comisiune a sea pentru adunarea datelor cerute, comisiunea sa se constitue, si in fine sa refereze, sa vina cu raportulu seu in alta siedintia consistoriale, consistoriulu deca nu afla com-va vre-o pedeca sa asterna sinodului, acest'a apoi sa dea datele comisiunei etc. etc. unu drumu lungu birocratiu fara de nici unu folosu, impreunatu cu scumpa perdere de tempu. Dealtmintrea considerandu cererea comisiunei din punctu de vedere practicu trebuie sa dicemu: „Nu sciti ce cereti!“ Ca folosu va ave comisiunea de datele cerute la regularea si dotarea parochieloru in impregiurariile nostre? Ceea ce va afla din anumite casuri ce le poe primi ca resposu la intrebariile sele trebuie sa le scie in genere din vietia si deca poe, sa ajute ce-va. Siedinti'a prefacendu-se in conferinti'a

confidentiale amu trebuitu sa parasimu sala si noi cei din galeria.

Deputatulu dietalu alu Albei-Ioli'a, baronulu Gab. Kemény, care inainte de acest'a cu o jumetate de anu in o epistola deschisa catra alegatorii sei 'si esprima dorerea profunda pentru demisiunarea ministrului presedinte de mai nainte Lonyay — cu carele a cadutu si for'a sea „Korunk“ — acum, dupa constituirea noului cabinetu, in care nu fu primitu nici Lonyay, nici densulu, sa vede iera necesitatu a raporta in o scrisore deschisa catra alegatorii sei publicata in „Kelet“ despre decurgerea ultimel crise ministeriali. Acesta scrisore ne da unele descoperiri interesante despre machinatiunile tiesute de partid'a Lonyay-nista cu multa dibacia dupa culisele parlamentului.

In siedinti'a din 18 Aprile n. a Casei reprezentantiloru din Ungari'a ministrulu presedinte Bitto presentá program'a lucrariiloru pentru sesiunea de vera.

Intre obiectele de debatero se afla si novel'a legel electorali si revisiunea regulamentulu Casei.

Dupa proiectulu la novel'a legel electorali, se va concede dreptulu activu de alegere fia carui cetatienu de statu indigenu, incetatenitu seu incetateniendu, care a) in un'a seu mai multe comune va posede ca proprietate a sea siese jugere de pamentu (pamentu aratoriu, gradini, fenatie seu vii) insarcinatu cu contributiunea de pamentu b) care in un'a seu mai multe comune, sub unulu seu mai multi tituli de contributiune, solvesce pentru persón'a sea propria celu putienu diece fiorini contributiune directa (in care suma principale se cuprinde si darea de pamentu, de casa, de venitu si a cascigului personalu, precum si sum'a pentru fondulu despagubirei pamentulu si aruncatura contributiunei), c) care solvesce dupa meseri'a sea in celate celu pucinu optu si la tierra celu pucinu cinci fiorini contributiune de venitu clas'a I; d) care solvesce celu putienu cinci fiorini contributiune de venitu de clas'a a dou'a si e) care solvesce celu pucinu trei fiorini contributiune de casa.

Fara privire la averea nemiscatore si la sum'a prescisa de contributiune se voru bucura de dreptulu de alegere: invetiatorii instituteloru de invetiamentu, comunali, confessionali, private si de statu si a preparandieloru, invetiatorii populari, membrii academiiloru de sciintia, redactorii jurnaliloru, preotii si capelani, membrii din intru si din afara ai camereloru industriali si comerciali, doctorii si advocatii, medicii cu diploma, inginerii, apotecarii, chemicii, montanistii, forestarii, economii, oficialii de economie, cladiitorii de masini si architectii, judecatorii si oficialii dela judecatorii si in urma judii comunali si notarii.

Acei'a, cari cu ocaziunea alegeriloru la diet'a din 1872 s'au inregistrat in listele electorali pre bazea usulu de dreptu de mai nainte, se lasa pentru persón'a loru prin legea cea noua exceptionalmente in posesiunea dreptulu loru de alegere.

„Reform“ se ocupa iera de reforma alegerei si propune simplificarea modululu de alegere spre a pune pre cata se poe capetu intrigelor. Dupa „Reform.“ suntu de lipsa liste electorali permanente pre bazea censulu de contributiune si votarea in comunele senguratece separate, prin ce devine superflua cert'a despre votare secreta seu publica. Totu odata, inchieia Reform, alegerea sa fia in tier'a intriga in un'a si aceeasi di.

In castrolu cehiloru-federalistici se comentau in multe moduri acea factica impregiurare, ca cehii joni in o cestiune de interesu localu mergu mana in mana cu germanii. Diuariulu „Vaterland“ dice ca e o „aliantia a radicalismulu“, candu cehii, slovenii si germanii teneri se intalnescu ici colea in aperarea interese-

loru comuno. Fôia feudale face într'acea o marturisire interesantă, asiă de exemplu:

„Se pare acum dorere, ca contrariilor nostri, între cari se afla nu numai radicalii, ci și fracțiuni „conservative“ însemnate de un sentiment prevalent anticehnic, le a succesu, a slabi acea „legatura nenaturală“ care a împreunată diferitele fracțiuni ale opoziției.“

Dupa cele trei ședințe șgomotose din septamân'a trecută a urmatu în diet'a Germaniei o descordare, și cetirea a două a a legii militare s'a sfersitu în 17 Aprilie fără emoțiuni. Despre „desbinarea în partidă progresistilor“ nu se știe încă nimic sigur. Unii din membrii, cari au esitu din clubulu progresistilor apartienu la cei mai vechi și credincioși membrii ai partidei, și nu potemu presupune ca si-aru fi schimbatu programulu lor. De aceea pôte fi adevăratu ceea ce dicu unii, ca diferențe personali, cari fura provocate de mai înainte prin portarea cerbicioasă a unor membri, aru fi causat acest'a esire {din clubu. Cei esiti s'au declarat, ca nu se voru alatură la alt'a fracțiune, dară acesta stare excepțională nu se va poté sustiené nici între impregiurările de fatia, nici pre venitoriu, fiindu ca membrii, cari nu spartienu nici unei partide, abiă voru poté luă parte la desbateri în comisiuni.

Cabinetulu Minghetti, dupa cum se pare, va avé în senatulu italianu lupte ferbinti cu legea sea nouă pentru așperarea țierei. Camera deputatiloru vedienđu sentimentele amicabile ale iesutiloru francesi din vecinatate, au constrinsu cabinetulu la cele mai mari spese pentru armata. Acum se templa casulu rar în istoria parlamentarismulu, ca cas'a de susu italiana sa invetie dela cas'a celoru de josu a crutiă. Dupa scirile din Rom'a majoritatea comisiuniloru din senatu împreuna cu majoritatea comisiunii centrale s'a enunțiatu într'acolo, ca proiectulu de lege referitoriu la așperarea țierei nu e asiă urgentu și esaminarea lui trebuie sa se amane. Potemu conchide, ca senatulu n'are voia a se ocupă în sesiunea parlamentulu din anulu acest'a cu numitulu proiectu.

Din Parisu avemu puciene de însemnate. În cartirulu latinu se facu cercetări și vintări de casa dupa arme, cari aru fi ascunse acolo de pre tempulu comunu. Mai tóta dșu'a ne aduce scirea despre încarcerarea aceloru individi, cari fura persecutati pentru ca au luat parte la insurecțiune.

„Soir“ ne spune, ca generalulu Boorbaki, de presente guvernatoru în Lyon, se va chemă la o comandă însemnată. De vreme ce dupa Lyon nu esista alta comandă mai însemnată decâtu comandă din Parisu, se crede, ca va suplini pre generalulu Ladmirault. Lucrulu acest'a merita atentione într'altu, într'altu ducele d'Asmale avu de curându conferințe mai lungi cu generalulu Boorbaki.

Justiti'a militaria din Franța a declarat acum, ca nu e nici unu temei de a persecută pre colonelulu Stoffel pentru propunerea făcută de generalulu Pourcet, comisariulu guvernulu în procesulu lui Bazaine. Acusatoriulu Pourcet, în procesulu lui Bazaine, a cerutu, dupa cum se știe, că sa se persecuteze colonelulu, pentru ca aru fi în prepusu, ca la 24 Augustu a ascunsu depesii'a maresialulu Bazaine către Mac-Mahon. Resultatulu acestei cercetări, care tienu aprôpe 5 luni face o sensatiune mare. Depesiele, pre cari sa le fia ascunsu colonelulu Stoffel, au fostu de cea mai mare însemnatate și poteau sa determineze pre comandantulu supremu alu armatei de Chalon a suspinde în data marsiulu spre resaritu.

Dela Reginulu sasescu în septamân'a luminată 1874.

Nici odată n'amu luat pên'a a mâna cu alt'a placere că cu acesta ocaziune. — O de a-si luă-o câtu mai desu sub asemenea impresiuni, sub cari o iau astadi!

Ce este cans'a carea te face sa începi astu-feliu, necunoscutule, — me va întrebă pôte lectorele binevoitoriu?

— Christosu a inviatu, și noi ne-amu desceptatu.

O șbatóre generală a avutu tóta creștinatatea bisericeii orientale, iera noi românii acestui tienutu amu avutu o șbatóre dupla.

Invierea Mantoiriului, un'a — și desceptarea noastră — a două.

Cea dintâiu este cunoscută tuturor, toti s'au bucuratu și s'au veselitu într'ens'a.

Șbatórea specială a noastră amu gustatu-o numai noi românii acestui tienutu în 2/14 Aprilie a. e.

Unu somnu farmecatu cuprinsese pre românii acestui tienutu. Ei nu aretau nici unu semnu de viață politico-natională.

Totu ce se mai audiă despre noi din cându în cându, erau faime triste, vorbe rele.

Că desceptati din unu somnu greu, românii nostri dederu unu semnu frumosu de viață. Ne-amu desceptatu.

Eata bucuria mea, carea me face sa scriu astu-feliu.

În tôte părțile vieții noastre se cunosceau urmele binefacătorulu vieriu, numai acesta parte de via se pare a fi cea parasită — fia din cans'a viei inesai, fia din cans'a aparatelor vieriului.

În tôte părțile Transilvaniei, asociațiunea pentru literatur'a română și cultur'a poporulu rom. — și întinsese brațele sele binefacătoare, în tôte părțile eră unu ôșpe cunoscutu și bine primitu, numai în aceste părți nu!

Ad rem! necunoscutule, nu abusa de paciintia noastră!

Mi ceru scus'a, amu ajunsu la obiectu, și voiu fi câtu se pôte de obiectiv.

Comitetulu asociațiunii tranne pentru literatur'a română, și cultur'a poporulu română dte Sabiu 3 Martie a. e. Nr. 19 recercă pre cunoscutulu barbatu binemeritatu, dlu Ioanu P. Maioru din Reginulu sas. că acest'a sa medilocesca — pre bas'a decisiunii adunării generale aduse în ședința a 11 tienuta în Siomcut'a mare în 11 Augustu 1869 — compunerea, și respective înființarea „despartimentulu cercuale a asociațiunii din comitatulu Turd'a de susu“

Este în genere cunoscutu acestu barbatu pentru zelulu seu celu înflăcăratu către înaintarea poporulu română și sacrificiile sele aduse spre acestu scopu sântu. Dlu Ioanu P. Maioru dte 12 Martie a. e. se și grabi a invită prin bilete pre inteligintia din acestu tienutu că pre 2/14 Aprilie sa se adune la Reginulu sas. pentru scopulu de mai susu. Fratii din părțile Tuldesiului inca fura invitati totu dupa asta modalitate.

Inteligintia invitata nu întârziă a se arătă la înaltimea chemării sele, înfatisându-se în unu numeru considerabilu în loculu și diu'a de mai susu.

Fratii din părțile Tuldesiu, prin dlu Auranu respușeră invitațiunii dlu Maioru ca primescu cu cea mai via placere, dară — și ceru scus'a căci la adunarea constituantă nu potu participă din cans'a esundării Muresiului, carele a posu în imposibilitate comunicatiunea dntre Topliti'a și Ded'a. Întregu Muresiulu dela Ded'a în susu n'a fostu reprezentatu din acesta cansa.

Imposant'a sala a hotelulu celui nou eră la dispuneriunea adunării.

Dupa o conferința preliminară la 11 ôre a. m. adunarea eră în sala. O comisiune de 2 preoti, doi inteligenti și doi din poporu invită pre dlu Maioru la adunare.

Între frenetice „sa traisca“ ocupându-si loculu se adresă către adunare cu o cuventare, întreruptă adese de aplause, carea aru fi petrusu și o anima de bronzu asiă de frumosu a fostu alcătuită, și pre carea cu îndulgiță dlu redactoru o voiu dá publicității, nu din altu motivu, ci pentru semburii ei cei sanatosi.*)

Dupa acesta cuventare însufletitória

*) Amu dori sa o publicămu R.

se alese o comisiune pentru înscrierea membriloru, carea în scurtu raportă ca s'a înscrișu 53 membri ordenari și 28 ajutatori.

Constatându-se numercul membriloru dlu Maioru propune alegerea unei comisiunii pentru scrutarea alegeriloru, ceea ce facendu-se, se retrage dela ședință.

Abiă — și parasit loculu, și la propunerea dlu prot. Mich. Crisiano, între vii „sa traisca“, adunarea lu aduse ierasi în pozițiunea de mai înainte, alegendu-lu adeca cu unanimitate de ședință.

Dlu Maioru reocupându-si loculu se adresă către adunare cu o cuventare bine aleasă, în carea multiamindu adunării pentru încredere, o asigură că cea mai sântă datorință și cea mai placută ocupatiune i va fi a se arătă totu-déun'a demnu de acesta onóre, lucrându din tôte poterile pentru înaintarea literaturii și culturii române în genere, și în specia a acestui despartimentu. Apoi declara adunarea constituantă de deschisă.

Cu unanimitate se aleseră si membrii comitetulu și adeca dd. Ioanu Muresianu — că secretariu, Nicolau Marinovicu — cassariu, Georgiu Șciopulu — controloru, Michailu Orbonasiu, Michailu Crisiano, Ios. Brancoveanu, Ioanu Urzicianu, Ioanu Auranu, Ioanu Urzica, Ioanu Spiru, Iosif Fincu, Marcu Cetatienu că membrii suplenti. Alesandru Ternoveanu, Galathionu Siagău, Ioanu Majeru și Simeonu Popescu.

Fiindu astfelu adunarea constituită, se aduce la ordinea zilei loculu unde sa se tienă adunarea proxima a acestui despartimentu.

Dupa o scurtă desbatere fiindu done pareri, un'a pentru Borszék, alt'a pentru Regenulu sasescu, se primesce propunerea pentru Borszék, lasându-se în voia comitetulu a hotari diu'a.

Dlu Ioanu Muresianu prin Presidiu asterne adunării 6 propuneri, și adeca:

1. Sa se aléga o comisiune, carea se înduplece pre copii la îmbrățișarea comerțulu.

2. Sa se aléga o comisiune, carea se înduplece tinerimea la îmbrățișarea industriei.

3. Sa se aléga o comisiune pentru componerea unui operatu, în carele aréta ca prin ce midilóce s'aru poté înaintă bunăstarea materiale a poporulu.

4. Sa se aléga o comisiune, carea sa pregătésca unu operatu, în carele sa arête ca prin ce midilóce s'aru poté înmulti fondulu Asociațiunii, resp. alu acestui despartimentu.

5. Sa se aléga o comisiune carea sa pregătésca unu conspectu, în carele sa se véda câti comercianti și industriasi români suntu în acestu despartimentu.

6. Sa se aléga o comisiune, carea sa pregătésca unu conspectu, din carele sa se véda câti copii și copile suntu obligati a frecuentă școl'a, și câti o frecuentéza: câti frecuentéza la școle normale, reale și gimnasiale, și câti la facultăți și universități.

Tôte aceste comisiuni sa-si astérna rapórtelu, resp. operatele lor la adunarea generală proxima a acestui despartimentu.

Adunarea primesce tôte aceste propuneri cu unanimitate și comisiunile se si alegu, împreuna cu ședinții lor, și ad. pentru comisiunea 1-a ședință. D. Mich. Orbonasiu advocatu. 2-a Mich. Crisiano Prot. 3-a Ios. Fincu mag. postal. 4-a Ios. Brancovanu Prot. onor. 5-a Maniu Cetatienu 6-a Simeonu Popescu.

Ne avendu adunarea acest'a constituantă alte afaceri la 2 ôre ședințulu închieia activitatea adunării între repetite „Sa traisca“.

Raru se vede vre-o adunare, carea se pasiésca cu asiă însufletiere, unită în cugetu și simțieri, că adunarea acest'a, carea a pusu pre multi în uimire.

Nici ca amu cutediatu a-mi închipui o armonia asiă frumoasă, dupa cele trecute.

Dee ceritulu că se fie unu bunu auguru.

Unu banchetu ștrălucitu în sal'a cea mare a hotelulu urmă dupa constituire. Corpulu ofieriloru militari și frun-

tasii civili-ștrâini — fiindu invitati înca luara parte la banchetu.

Toastele, se întielege, că la tôte banchetele, nu lipsira asiă: celu dintâiu pentru Majestatea Sea Imperatulu și Regele, ridicatu de ședință, apoi pentru ședințele Asociațiunii tranne, pentru Metropolitulu românu, pentru poporulu românu s. a. multe, cari de cari mai însufletite.

Amu auditu și toaste în limb'a germană și magiara, redicate de ștrâini preșenti.

Pre cându petrecerea eră mai vie, unu telegramu din Vien'a, tramisu adunării de bravii noștrii tineri dela facultățile de acolo, face că pre fetiele tuturor sa se cetésca o multiamire ce nu se pôte descrie. Iéta cuprinsulu despesiei:

Salotămu cu bucuria tóta adunarea, dorim succesu ștrălucitu. „Traisca adunarea“. Ceontea. — Ghidu.

Bravii noștrii tineri, numai corporalmente suntu în ștrăinatate, șpiritualmente inse nu se deslipescu de mam'a lor.

Sér'a pre la 7 ôre unu conductu frumosu de facile numeróse, porni dela hotelu, și ajungându înaintea caseloru dlu, I. P. Majoru, formă unu cercu, alu cărui punctu centralu eră dlu I. Muresianu, carele cu cuvinte petrușditiore și bine nimerite, în numele româniloru acestui despartimentu saluta pre d-lu ședință.

Acest'a în termeni scurți multiamindu pentru manifestarea simțimentelor fatia de densulu, și reinnoi promisiuni sele din adunare.

Dupa conductu cina comun'a în sal'a cea mare a hotelulu, iera dupa cina jocu, carele dură pâna către miediulu noptiei.

Amu fostu fericitu a vedé o corónă din cele mai frumoșe și mai aleșe floră ale șecului frumosu rom. atātu la adunare — galeria —, câtu și la cina, și dupa cina . . poté șci ori și cine ca joculu nu se face fără ștrănepótele celei luate din cóst'a lui Adamu.

Însufletirea de carea erau petrusi cu totii, atātu la petreceri, câtu mai cu séma la adunare, ne dau garantia destule, ca românii din aceste părți déca au și dormitu unu somnu lungu, s'au desceptatu că punendu cu totii umeru la umeru se lucre pre calea progresulu și sa se arête demni de fratii lor din cele-lalte părți ale patriei; cari de multu lucra mereu. — Dee Ddiu!

O împregiurare trista, nu me potu retiené a nu o pune pre harthia.

Invetatori din cerculu Gurghiuului nu s'a prezentatu nici unulu la adunare.

Amu întrebatu de cansa, și mi s'a respușu ca Judele proces. Loginu (românu) i-a citatu pre toti a se înfacișă înaintea d-sele pre diu'a de 2/14 Aprilie, că nu cum-a se-i puna pecatele și se vina la adunare. Ba, spunu ca temându-se d-sea că nu cumva vre unu invetatoriu se-si uile séu se nu ia citatiunea de unu ce asiă șerosu, a esmisu o a două citatiune prin jidii comunali respectivi, amenințându-i cu pedepse.

Astfelu dlu Solgabireu românu Ios. Loginu și ajunsu scopulu.

Înainte voi fii rataciti, dati dovede ca nu îndesiertu portati numele celu frumosu de „renegatu“.

Puneti piedeco preste piedeco, că nu cumva acestu poporu, din șinulu cărui'a a-ti esitu sa se descepte, și voi mai pre urma, în desperatiunea și rusinea vóștra — déca fetiele renegatiloru suntu capabile de rusine — se ve luati resplăt'a lui Iud'a.

R o m a n i ' a .

(†) — Dupa o scurtă și grea bóla de febre șcarlatina.

Alteti'a séu principes'a Mari'a unica fiica a domitoriulu și dómnei României, a repausatu în 28 Martiu v. și în 29 la monastirea Cotroceni se immormentă de Metropolitulu asistatu cu ceremonie regale, luându parte imensu numeru de alita și poporu, cu doliu de conducere, adâncu simțita de români.

Eterna memori'a Angererului! Al. séu domnitoriulu emise următoarele:

Bucuresci, 3 Apriliu 1874.

Domnului Lascaru Catargi, presedintele consiliulu de ministri.

A totu-puterniculu a mutat din această lume de suferinție pre singurulu și doiosu iubitu nostru copil. Déca aru mai fi fostu noia a ne incredință de dragostea tierci cătra noi, apoi nimicu altu nu ne-o puté vedé mai multu că aceste dureróse dile in cari sentimentele de compatimire sincere ale tuturoru ne-au fostu că o mângaiere in adenc'a noastră jale.

In asemenea impregiurări, simtu unu indemnu puternicu a spune tierci mele, ca asemenea precum dens'a m'a spriginitu cu iubirea ei in momentele cele mai grele ale vietii mele, asemenea și eu me voi silii a-i întóre cu prisosu binele care mi l'a facutu.

Amintirea cea mai dulce pre care repausat'a noastră fiica ne-au lasatu că unu scumpu odoru, este nemarginitulu ei amoru cătra patri'a in care s'a nascutu, amoru, care erá atátu de viu in cătu chiaru la frageda-i versta, in cea dintâiu departare in strainatate, ea se simți cuprinsa de dorulu tierci.

Legea copilei nóstre, limb'a ce ea vorbea, a dobanditu o noua santiania pentru noi, căci fia-care cuventu romanescu ne va fi de aci inainte unu resunetu alu acelu glasu, pre care nu-lu vomu mai audí pre pamentu.

S'a ruptu intr'adeveru in cerculu restrensu alu familiei nóstre cea mai doioasa legatura, inse o legatura mai tare ne unesce acum cu famili'a noastră cea mare: Poporulu romanu, care impreuna cu noi plânge copilulu nostru și alu seu.

E o sacra datoría pentru dóm'n'a și pentru mine de a aretá fia-cáru'i'a și tuturoru din adenculu machnitei nóstre animi parintesci recunoscință cea mai ferbinte, rugându-i a inaltá impreuna cu noi rugi cătra a Totu-Puterniculu, că se ne dee tari'a și rabdarea de care avemu nevoia in incercarea la care elu ne-a supusu.

Carol.

Varietăți.

** (Reuninea de con-sumu din Sabiu) se afla iera in localulu vechiu (strad'a macelarilor) și prevediuta cu marfuri de speceria prospete și cu sortiuri estine de vinu se recomanda publiculu. —

Unu scurtu tractatu despre institutetele de corectiune.

(Urmare.)

Institutetele de corectiune din patri'a noastră suntu in principiu o compositia din sistemulu tacerei și din sistemulu clasificării. Clasificarea se face dupa urmatoriulu Regulamentu:

Regulamentu

pentru clasificarea condemnatiloru din institutulu corectoriu regescu din Gherla.

Detienuti se impartu in modulu urmatoriu:

I. cl. princip. a eminentiloru.	II cl. pr.	III cl. pr.	IV cl. pr.
	a) J. junioreș.	Jun. 1. 1. 2. 3.	Sen. 1. 2. 3.
	b) S. seniores.	Jun. 1. 2. 3.	Sen. 1. 2. 3.
		cl. morali.	cl. morali.

I. clas'a eminentiloru.

II. clas'a de indreptare.

III. clas'a de tentatiune, séu de proba.

IV. clas'a recidentiloru.

Clas'a întâia este numai un'a și nedespartita, fără de nici o consideratia la etate.

Clas'a a II-a séu clas'a de indrep-

tare constá din două clase colaterali, despartite numai prin etate: o clasa celoru mai teneri, cari se afla in etate sub . . de ani, și cealalta a celoru mai betráni de ani.

Clas'a a III-a constá asemenea din două clase paralele de etate, dara fia-care clasa de etate este subimpartita in 3 clase morali subordonate.

Clas'a a IV-a séu a recidentiloru inca constá din 2 clase de etate; clas'a de etate a tineriloru nu se subimparte, iera cea de etate a batrániloru se subimparte in 2 clase morali subordonate.

Cele patru clase principale se notifica cu cifre latine; clasele paralele de etate se însăma in scurtu cu literile I = junioreș și S = seniores; iera sub clasele morali cu cifre arabice. Prin urmare scól'a de impartire aru fi următoarea:

La impartirea detienutiloru in clasele principale respective in subclase se ia in consideratiune: viet'a séu portarea din vietia libera inainte de comiterea crimei, calitatea crimei comise și impregiurările, in cari s'au comis precum și portarea documentata in institutu, și in fine etatea. Pre bazea acestor'a fia-care condemnatu la intrarea sea in institutu se pune de o c a m d a t a i n o s u b c l a s a c o r e s p u n d i e t ó r i a d i n c l a s ' a a I I I s é u a I V , a s i á i n c á t u : i n I c l a s a m o r a l a a c l a s e i p r i n c i p a l e I I I s e p u n u a c e i i n d i v i d i , c a r i p á n a a c i a u d o s u o v i e t i a n e p a t a t a , n u s u n t u s t r i c a t i m o r a l m e n t e , s i a u c o m i s u c r i m ' a i n u r m ' a u n e i v i t a t i u n i s i f á r a p r e j u d e c a r e ; m a i m u l t u d i n o b a g a r e d e s é m a ; i n a 2 c l a s a m o r a l a v i n u a c e i ' a , c a r i d e - s i v i e t i a a n t e r i ó r a n u l i a u f o s t u f á r a e s c e p t i u n e s i s i l a s e v e r s i r e a c r i m e i a u a r e t a t u o m a i u a r e a l u n e c a r e m o r a l a , t o t u s i i n c a p u t i e n u s u n t u s t r i c a t i m o r a l m e n t e ; — i é r a i n a 3 c l a s a m o r a l a s e a s i e d i a a c e i ' a , l a c a r i a t á t u c u p r i v i r e l a v i e t i ' a l o r u a n t e r i ó r a , c á t u s i l a c a l i t a t e a c r i m e i s i a m o d u l u i i n c a r e s ' a u c o m i s u , s e p ó t e p r e s u p u n e u n u s t a t u m o r a l u s t r i c a t u .

In clas'a a IV a junioriloru se puu criminalistii tineri dupa etate dara recidenti in crime, — fără alte consideratiuni.

In clas'a 1-a a senioriloru din clas'a a IV se asiédia criminalistii inaintati in etate, recidenti in crime, dara nu recidenti in institutu, iera in a II clasa morale acei criminalisti recidenti, cari au mai fostu vre-ódata detienuti in vre-unu institutu corectoriu provinciale.

Avansarea atátu din clas'a a III cátu și din clas'a a IV respective din subclasele acestor'a se face deadreptulu in clas'a a II J. séu S.

Avansarea se póte face numai in urm'a portării deosebite din institutu, și dupa semne considerabile despre pocaint'a și indreptare, dara și atunci numai dupa decurgerea unui tempu periodicu determinatu și adeva:

Din clas'a 1-a morale a cl. III-a póte avansá cine-va numai dupa ce a petrecutu in institutu $\frac{1}{2}$ de anu; din a II-a clasa morale dupa $\frac{3}{4}$ de anu și din a 3 clasa morale dupa 1 anu.

Recidentii din clas'a a IV și anume din 1-a a junioriloru și 1 a a senioriloru potu avansá, facendu-se demni, numai dupa ce au petrecutu in institutu $1\frac{1}{2}$ anu, iera din clas'a a 2-a morale a senioriloru numai dupa 2 ani de dile.

Din clas'a a II in clas'a I se póte avansá numai acel'a, carele neintreruptu s'au portatu fórté bine și au aretatu in mesura deosebita semne convingetórie despre deplin'a lui indreptare. Cá sa corespunda cineva clasei acesteia, numita clas'a eminentiloru, trebuie cá nici pána acum'a sa nu fia fostu cu totulu stricatu moralmente, séu déca s'au și aflatu in unu statu morale stricatu, in tempulu pedepsei din institutu s'au indreptatu pre deplinu. Si fiindu ca atátu spre documentarea cátu și spre cunoócerea mai sigura a acestuiu statu morale indreptatu se recere intre altele și tempu mai indelungatu, pentru acea se determina in principiu, cá cei dejudecati pentru crime, seversite din i u b i r e d e a g o n i s é l a n e i e r t a t a , inainte de 3 ani de dile

iera cei dejudecati pentru crime comise din iritatiune și nesocotintia, inainte de 2 ani de dile, se nu póta avansá in clas'a eminentiloru. Iera cei dejudecati pre ani mai multi numai dupa decurgerea a $\frac{2}{3}$ respective a $\frac{1}{2}$ din tempulu de pedépsa. Recidentii din clas'a 1-a morale numai dupa implinirea a $\frac{2}{3}$ iera cei din clas'a a 2-a morale a $\frac{5}{6}$ din tempulu pedepsei potu sa avanseze in clas'a eminentiloru.

De sine se intelege, ca la ori care avangare tempulu amintitu se ia numai cá minimu și ca toamai și dupa implinirea acestor terminu numai intrunindu care-va calitátele otarite se póte avansá. O avansare inainte de terminu ací prefipte se póte impléti numai in casuri cu totulu éstraordinarie.

(Va urmá.)

Raportu comerciale.

Sabiu 21 Aprile n. Gráu 7 fl. 67 xr. frumosu, 7 fl. 33 xr. mestecat, 7 fl. 13 xr. cualit. infer.; secar'a 5 fl. — xr. pána 4 fl. 67; orzu 4 fl. 33; ovesu 2 fl. pána 1 fl. 73 xr.; cucuruza (porumbu) 3 fl. 87—4 fl. — xr.; cartofi 2 fl. 40 xr. galét'a austriaca. Cánep'a 18—20 fl. maj'a.

Lintea 6 fl 67 xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea 5 fl. 67 xr.

Fenu legatu 1 fl 30, nelegatu 1 fl. 10 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr. maj'a.

Lezne de focu 8—10 fl. stang. austr. Carnea de vita 18—22 cr. p., de porc 26 xr. Un-sórea 79 xr. pána la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 9/21 Aprile 1874.

Metalicele 5%	69 30
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	73 90
Imprumutulu de statu din 1860...	103 75
Actiuni de banca	972 —
Actiuni de creditu	251 25
London	111 70
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74 —
" " " Temistorene	73 50
" " " Ardelenesci	71 75
" " " Croato-slavone	75 50
Argintu	105 25
Galbinu	— —
Napoleonu d'auru (poli)	8 97 $\frac{1}{2}$

Nr. 2.

Publicatiune.

Se aduce la conosciință publica, ca in 18 Aprile a. c. se va incepe terminulu de reclamatiune contr'a listelor de alegatori pentru intregirea reprezentantiei urbane sibiane și va durá pána inclusive 25 Aprile.

Listele stau spre vedere in fia-care din numitele dile la curtea svatului in sal'a cea mica a comunitáției dela 9 pána la 12 și dela 3 pána la 6 óre unde comisiunea pentru conscrierea alegatoriloru va primí eventualele reclamatiuni.

Comisiunea conscrierei de alegatori.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Fizesiu — Barbur'a de clas'a a III-a in protopresviteratulu gr. or. alu longiului I statatóre din 190 familii cu 880 suflete, se escria concursu pána in 5 Maiu 1874.

Emolumentele suntu:

1. Dela 40 case, cáte o mesura mica de cucuruza sferamatu.

2. Dela 150 familii, de tóta familii'a 40 cr. v. a.

3. Stol'a usuata și folosint'a cimitierului de 2 cara fenu, cari tóte la olalta computate in bani, dau unu venitu anualu de 329 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au se subscérna concursu loru instruite in sensulu statutulu organicu la subscrisulu in Hondolu, pána la terminulu prefiptu.

Hondolu 27 Martie 1874.

In contielegere cu comitelulu parochialu.

Basiliu Piposiu,
protopresv.

Concursu.

Devenindu in vacantia, un'a din cele două parochii din Resnovu, in protopopiatulu Branului, — clas'a întâia, cu 302 familii, séu 1278 suflete; pentru rentregirea ei se escrie concursu, pána la 30 Aprile a. c.

Emolumentele acestei parochii suntu:

1. Venitulu dela tacsele stolare sigore, — regulate prin autoritáțile competentu, — apoi acel'a dela umblarea cu S. cruce in ajunulu botediului, tóte aceste calculate pre bas'a protocódeloru matriculare dupa calcululu mediu alu celoru cincii ani din urma, se urca la suma anualu de 300 fl.

2 o portiune canonica de 15 jugere catastrale pamentu arabilu comasatu... computatu-la 300 fl.

3 o subventiune din cas'a alodiala de cáte 200 fl. pre totu anulu. — Care tóte dau summ'a de 800 fl.

Dela concurenti se cere, — prelánga cursulu clericalu, se fia terminatu studiulu gimnaziali și sa fia depusu esamenulu de maturitate, iera recourse loru instruite in sensulu „dispusetiuniloru provisorie pentru regularea parochieloru“, le voru inaintá subscrisulu, pána la terminulu mai susu disu.

Zernesci in 21 Martiu 1874.

In contielegere cu comitelulu paroch.

Ioann Metianu

(2—3)

Prot.

Edictu.

Costanu Lesiu gr. or. din Fauresti districtulu Cetatei de Pétra au parasitu cu necredinția pre legiuin'a sea sotie Ann'a Putiu de mai multu tempu nesciindu-se locul ubicatiunii lui prin acést'a se citédia in tempu de unu anu și anunitu pána la 1 Martie 1875 sa se infatisiedie inaintea se. protopresbiteralu gr. or. cáci la din contra procesulu urditu se va otári și in absentia lui. —

Fauresti in 1 Martie 1874.

Forulu matrimonialu gr. or. alu tractulu Cetatei de Pétra.

(2—3)

Edictu.

Ioan'a Pusicasiu nascuta Cristea din Bobohalm'a, carea de 10 luni a parasitu cu necredinția pre legitimulu seu barbatu Nicolau Pusicasiu din Silea ung. cotulu Albei inf. fără a se sci ubicatiunea ei, se citédia a se infatisia inaintea subscrisulu scaunu ppescu in terminu de unu anu și o di, cáci la din contra procesulu intentatu asupra-i se va pertractá și decide si in absentia ei.

San-Benedictu in 28 Febr. 1874.

Scaun. ppescu gr. or. alu Muresiului.

Artemiu Crisianu,

(1—3)

adm. ppescu.

Nr. 26. — 1874.

Edictu

Prin care Ioann Sora din Seliste, carele de tempu mai indelungatu au parasitu patri'a și pre soci'a lui Coman'a Romanu Hens'a totu din Seliste fără a se sci locul aflării lui, se provóca, cá in terminu de unu anu, sa se prezenteze inaintea forulu matrimonialu subscrisu, pentru ca la din contra procesulu divortiale intentatu asupra-i, se va otári — amesuratu prescrizeloru canonice — si in absentia lui.

Sabiu, 22 Fauru 1874.

Forulu matrimonialu gr. res. alu tractulu protop. alu

(1—3)

Sabiului I.

Nr. 93—1874

Edictu.

Iulian'a Stefanu din Badaculu rom. distr. Naseudulu de religiu-nea gr. or. carea de tempu indelungatu a parasitu pre sotulu seu legiuitu Iosifu Tinou din Ded'a cotulu Turdej, fără a se sci locul ubicatiunii ei, prin acést'a este provocata a se infatisia inaintea subsemnatulu foru matrimoniale in terminu de unu anu și o di, cáci la din contra procesulu matrimonialu, intentatu in contr'a ei inca din an. 1872 se va otári si in absentia ei, amesuratu ss. canóné a maicei nóstre bisericiei.

Dela forulu matrimonialu gr. or. alu tractulu Turd'a superiora.

Rip'a de josu in 20 Mart. 1874.

Vasilie Popoviciu,
adm. ppescu.

(1—3)